

Oglaši, pripisani, itd.
iskajući i račinajući se na temelju
običnog cincika ili po dogovoru.

Novci za predbrojku, održane jednu
putnicu se naputnicom u polož
nim post. štedionice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod narucbe valja točno oz
načiti ime, prezime i najbolju
poštu predbrojnika.

Tko liet na vrieme ne primi,
neka to javi odpravnici u
otvorenem pismu, za koji se
neplača poštarna, ako se izvana
napisje "Reklamacija".

Cekovni broj: br. 847.849.

Telefon tiskara broj 38.

NAŠASILOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepe Gjivić. U nakladi tiskare J. Krmotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru

Obćinski izbori u Kastvu.

Od sredje do subote birali su ka
stavski občinari svoje novo zastup
stvo, o čemu su i u zadnjem broju
obširnije govorili. Uspjeh hrvatske
pučke stranke nemže biti sijajniji
nego li je. U III. tijelu bilo je u
svemu 623 izbornika i svi glasovaše
jeli u glasno za narodne pred
loženike t. j. za 10 zastupnika i 5
zamjenika. Taj ogromni broj občinara
birao je dva dana t. j. u sredu i
četvrtak. Narodni dušmani, prodanci
i odpadnici, kojim je na čelu plaćenik
zemaljskog odbora u Poreču i druge
talijanske gospode, nešretni Kršćić
nisu se usali ni pokazati u Kastvu.
Oni su ostali doma sakriti, da ih
nevidi sunce božje ni pošteno lice
svištinili občinara kastavskih.

Jednoglasno bijahu izabrani, ta
kodjer predloženici istarsko-hrvatske
stranke za II. tijelo. U tom tijelu glosa
valo 205 občinara ili izbornika. I
oni izabrali jednoglasno 10 narodnih
zastupnika i 5 zamjenika. Ni tuj ne
bijasne mati! Jednak uspjeh bijaše
i u I. tijelu, za koji bje položen 21
naš glas, jer u njemu neima proda
naca ni propalica, koji bi se dali
zavesti od Kršćića. On lovi lude ri
bice među najvećimi siromasi, koji
trebaju njegove piščaci i njegovog ž
rila. On neima srećom u svojem
kolu niti jednoga poštenoga narod
noga muža. S njim su sve same pro
palice ili naši odpadnici koji iz po
trebe, iz osvete ili iz gluposti i ne
znanja uz njega pristaju. Neka nam
pokaže taj delija — plaćenik talij
anski samo jednoga poštenoga i is
kretnoga prijatelja i muža u čitavoj
kastavšćini, koji je iz osvjetljeno
ča, da on zastupa dobru i plemenitu
stvar, uz njeg.

Da se vratimo k izborom, valja
nam priznati, da su dični občinari
kastavski nadvili naše očekivanje.
Znali smo vrlo dobro, da će oni
mnogobrojno poheliti u izbornu borbu,
ali da će ih biti toliko množtvo, i
da će svi tako složno glasovati, toga
lje nismo očekivali. Pristajući, da tu
izbornu borbu i sjajnu pobjedu spret
nije i vjestije pero opis, probaćemo
za danas častna imena novozaabranih
zastupnika i zamjenika. Evo tih
čestitih muževa i dičnih zastupnika:

III. tijelo.

Zastupnici:

Trnjačić Mate, Bernasi

Jelušić Kazimir, Kastav

Marcelja Anton Tončev, Marcelji
Siničić Vjekoslav, Mihalj
Kundić Matej Pobri
Slavić Ivan, Puži
Ferlan Vlakoslav, Rubesi
Kinkela Vjekoslav, Doljni Rukavac
Lučić Anton, Sarsoni
Prof. Spinčić Vjekoslav, zastupnik naroda
iz Spindici.

zamjenici:

Pavlinić Josip, Jurčići
Lipić Ljudevit, Josići
Serdoč Mate Marković, Serdoči
Gaus Josip, Klančić
Afrič Mate, Veli Bergud

II. tijelo.

zastupnici:

Ašić Anton, župan, Veli Bergud
Bačić Ivan, Jurčići
Čiković Ivan, župan, Jurdani
Vlati Ivan od Ivana, Jušići
Mihelić Franje, Kuceli
Mavrović Franjo, Perenići
Grbac Ivan, Serdoči
Lučić Josip, Široki
Dukić Anton, Trinjatuci
Kinkela Mate Lovrčić, Zvonečka

zamjenici:

Sirola Anton Bernas, Bernasi
Spinčić Anton, Pobri
Puži Mate Murićević, Puži
Spinčić Josip, Spinčići
Grgurina Ivan, Gornji Rukavac

I. tijelo.

zastupnici:

Blažić Mate pok. Antona Protić Blažići
Host Andre Antićević, Hosti
Mavrićev Franje, Gor. Rukavac
Dukić Franje, Kastav
Monjač Franje, Zaneti
Medvedić Luka, Klančić
Jelovica Andrić od Andra Marićev župan,
Bračići

Jurinac Rudolf, Kastav

Bramalj Martin, Studena

Simčić Ivan, Skalnica

zamjenici:

Tibljas Anton Marinić, Blažići
Juretić Franje pok. Josipa, Rečina
Simčić Ivan Grgurina, Lisac
Sepić Mate učitelj, Kastav
Kinkela Ivan, Bregi

Cestogradnje u Istri

u vrieme izbora.

Govori se, da je Njeg. Velič. cesar i
kralj Fran Josip I. za zadnjeg svog
putovanja Dalmacijom uzliknuo na glas,
da su bolji putevi, ceste, vodogradnje itd.
u Dalmaciji sagradili Francuzi početkom
ovoga stoljeća za kratke njihove vladavine
ili: Škoda, da nisu Francezi
da ulje vremena. Dalmacijom u Istri, tamo je htio reć, da bi bila
tako Dalmacija dobila i drugi putevi,
cesta, vodogradnja itd. itd.

Ovog dogodnja sjelismo se: čitajući u
talijanskim novinama Istre viest o podpori,
koje je odlučio dati sl. zemaljski odbor za
Istru raznim občinam Istre za gradnju i

popravak cesta. I mi uzliknuo: škoda
da nisu svaki mjesec izbori
za carevinsko vijeće, ili barem
za zemaljski sabor, jer bi tada
naša Istra bila izprepletena cestama i pu
tevi tako, (barem na papiru) kao nijedna
druga zemlja u monarchiji.

Razumije se samo po sebi, da bi i u
tom slučaju prolazili bolje stanovnici talij
anski ili talijanski občina — jer je
i sl. zemaljskom odboru u Poreču blizu
sna gospodska košula, nego li debele
suknene gace hrvatskog kmetia, ali bi
ispak možda palo koja mrvica sa gospod
skog stola i siromašno krilo tužnoga ščava,
koji nije stvoren za drugo, nego da
talijanskoj gospodi služi, da
plaća porez, da daje svoje naj
bolje sinove u vojnike i da
suli!

Dakle izbori su pred vratim. Negdje se
vrše, negdje će se vršiti izbori fidicijari,
a izbori zastupnika dolaze na red tek
mjeseca janara 1901. Do tamo imamo
jedan mjesec i pol, te nam preostaje
i vremena za agitaciju i kod fidicijara.
U Istri igra veliku ulogu kao najbolje
agitatorske sredstve sa strane bogatih
Talijana novac i novac. U tom su naši
Talijani pravi majstori. Boljih tigovaca
kod izbora težko je naći pod nebeskom
kapom. Oni to pokazu i dokazu djetolovorno
kod svakih izbora. U tom mogu pozvati
za svjedoke i primorske sudove.

Novač će dakle bez dvojbeigrati i
kod predstojećih izbora za carevinsko vijeće
glavnu ulogu, kojom misle istarski talij
ani postići svoju svrhu t. j. poslati u
Beč 3—4 talijanska zastupnika.

Taj novac dijelić će se pojedinim
osobam, da njim kupuju glasove i da pla
ćaju pijaču i žerilo prodancem. Dijelić će
se i dijeli se novac i občinam i družtvom
da agitiraju za talijansku neposteni stvar.

Dici se i dijelić će se taj novac i u
razu poduzeća, kao zajam ili podpora i
priopćenje.

Zemaljski odbor za Istru došao je na
glas radi osnova i načela ili radi pod
pora, koje objeća ili daje u vrieme kakvih
izbora. On je ostao vjern tomu načelu i
sagla da predstojeće izbore. On je dao ili
dopozicija razne svete raznime občinom
Istre podpore za popravak i gradnju cesta.
Podpore te dobiti su dakako talijanske
ili talijanske občine. Ta Hrvatske i Slo
venske občine imaju puteva i cesta i pre
više, a ti su takovi, da im ni nisli Boč
para nema. U ostalojako ih i neimaju
šta za to? Bog je stvorio naprijed bradu
sebi, kaže pučka rečenica, a tko će zam
iti sl. zemaljskom odboru u Poreču, ako
dade sive Talijanom, a ništa Hrvatom
i Slovencem.

Sl. zemaljski odbor pokazao se dakle
i radi predstojećih izbora nepristranim
i brižljivim za uboge potlače i
zameñe u Talijane Istri. Podijelio je
naime Vrsarskom občinskom glavarstvu
600 kruna kao drugu polovicu zemaljske
podpore za gradnju ceste Sv. Lovreč-Lim.
(Tamo je naime izvanjska izborna sekcija, pa
bi se tom podporom moglo izbornike

izlaz svake vikendice i petka
o pođe.

Nekoliko dopisa se ne vraćaju,
nepotpisani netaknu, a ne
transkripti neprimaju.

Predplatni poštarski stoj:
12 K. u obče, 6 K. za seljake, 3 K. na
pol godine, 3 K. 6 K. odn. 3 — na
pol godine.

Ivan carevine više poštovira.
Pojedini broj stoji 10 h. koli u
Puli, taliči izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Gulin br. 5 te prima stranke
osim nečijih i svetkih ovaka dan
od 12—12 sati prije podne.

DOPISI.

Sv. Matej 8. novembra 1900.

Ima tomu 38 godina, stono je u Sv.
Mateju na mjestu gdje stoji mala
kapelica, sagradjena nova crkva. Od
to se doba do dana danas, da se isti
nariesi i ukraši moralno dobrovoljnim pri
nosti od strane pučanstva prilicati u ponor.
Dobrovoljnim prinosi sagradjena je sumna
crkva, nabavljeni su oltar, klupe, prop
ovedaonica, krstilnik, zvonovi i ostala u
crkvi, a tako nabavljene su bile pred 12
godina i orgulje. Nu takve orgulje, koje
nisi odgovarale ne mogu većim omu, nu
cicilni sastavom, da se zovu orgulje. Mi
stiloi se dugo vremena, kako tona pomoći.

Pozvalo se tvrdku „Brat Zupan“ v
Kamnigorici Gorenjsko i dne 20. janara
god. 1898 došao je iste pregledati jedan
član tvrdke i svjeljavac, da se učini org
ulje po svenu nove, jer je u resnici vse
za nič, in bi bila vsaka druga poprava,
za krajnje na Vaših orguljih, le proč
ven denar. To je bila njegova posljednja
riječ, kad je orgulje pregledao.

Podastro je načrt novih orgulja, da
pače dva. Jedan za cenu od 1400 for.
(2800 K) sa 10 pjevačnjih i 5 kolektivnih
i ponosnih registara (zavora) — a drugi
uz cenu od 900 for. (1800 K) sa 7 pje
vačnjih i 2 ponosnih i 2 kolektivna regi
stra i obseg klavijature od 54 tipke dočim
su stare, bolje rekuće priješće imale samo
deset pjevačnjih registara sa 49 tipaka
(lasta). Bio pozvan i jedan drugi majstor
(iz Mjetaka) koji se upravo načinio na
Rieci — jedino radi toga, da se čuje i
njegovo mjenje. I ovaj izjavio se baš ko
i prvi o sastavu orgulja i podastro načet,
po kojem bi se imale sastavili sasna nove
orgulje.

Najprije su bili tu na izbor, nu manj
kao je glavno, povne — a i dobre volje
kod većine puča. Čalo se tu svakojake
prigovore, klevetanja i spočitavanja, nu
uzrajanosti za dobro stvar, novčić po
novčić sakupilo se toliku svetu, da se
moglo narucići nove orgulje. Narucićo se
ih kod tvrdke „Brat Zupan“ i odabralo
prvi načet.

Međutim i opet se skupljalo, doprinosašći prinos, da se bude moglo polagati pogodbe, kad tvrdka postavi na mjesto orgulje, iste na podpunktom izplatiti.

Dne 10. oktobra prisjepile su nove orgulje u velikim kasunilima i zaboravili da je bila puna crkva. Sad tekar puknulo mnogomu pred očima, tu mora da bude nesto, jer prijašnjeg bilo bi se ne da preteravano, lako spravilo u društvo krušuna, dokim je bila novih orgulja preko 200.

Kad su bile postavljene na mjesto, odmah se videlo kakve li velike razlike samo u izvanjskom obliku novih i prijašnjih orgulja. Ormar je okusno izrađen u slogu crkvi primjerom, lepo bojudan, lakiran i požlaćen.

A što da rečemo o radnji, gradivu unatarnjem dičlju? Radnja je solidna, precizna, privlačna u tehničkoj i mehaničkoj pogledu. Mekanizam u svili punkcijama pravilno i sigurno djeluje. U obice rečeno, na svemu se opaža vještina i izkusna majstora ruka.

Divilj se i čuditi sposobnosti majstrovej radnji, gledajući orgulje iz vani i iznutra, to jošte nije sve, jer reče se: „Liepa, ali slična“. Pa i nis je neodoljiva želja vukta, da čujemo njihov glas. Jamčilo nam je ime tvrdke „Brata Zupan“ a pod imenom broj 78, to jest broj, koji nam predstavlja, da su to sedamdeset i osme orgulje. Što ih je ista tvrdka izradila. Nu sasvim tim jedva smo dočekali, da nam javi, da su dogotovljene i da će iste olvoriti.

Olvorio je sa najtišim registrom (zapisom) — pa spajao dalje registre prema raznim crkvenim obredom i prema tomu upotrebljavajući li se orgulje za samoigrati ili pratnju mužkog, ženskog, mješovitog većeg ili manjeg zbara. Napokon zaigrao je najvećim silom i najvećom zvučnošću otvoriv sve registre.

Nastaje pitanje: Je li tvrdka udovljila način i ugovoru sklopjenu sa upravom crkve? Jes, u podpunoj mjeri u svakom smislu i svakom obziru — dapaće učinila je i više nego li je bilo ugovorenno, na čemu smo njoj vele zahvalni i tu njoj zahvalnost ne možemo liepski izraziti, nego da ju ovđe javno svakomu preporučimo, ne samo kano tvrdku solidnu i točnu, no i uslužnu.

Hvalite Gospoda svi narodi,
Slavite ga sva plemena;
Hvalite ga s bubenjem i veseljeju,
Hvalite ga uz žice i organ.

Toko je dne 4. t. mj. zapjevao na koru (pjevalistu) mnogočestni gosp. Mijo Legionija župnik i dekan kastavski, te poslje odjavljane pjesme i molitava blagoslovio nove orgulje.

Iza tog svetog čina otvorene bi orgulje i držao se „ofor“.

Dok je isti trajao pjevači odjavljivali par pjesmica. Zatim je sledila služba božja, pri kojoj se pjevalo gosp. Matka Brajše za mješoviti zbor sastavljeni hrvatski misu. Sopran (gjeze M. Kinkel i A. Stambul). Alt (gjeze I. Šepić i M. Haidinger). Tenor gosp. B. Dubrović, koji ujedno i ravno pjevjam (i A. Graton). Maleni doista zbor, al odjavljao cielu misu, ne da se slijevalo, upravo izvrstno. Ne jedan, no više se ljudi izrazilo: „Nikad što sam živ nisam čuo takva pjevanja, a u crkvi da poslije što se sagradjena, nije se još tako pjevalo“. I nije, jer „Bez alata nema zanata“.

Dobri pjevači, dobre orgulje, i liepa misa, sve doprineslo, da je dojam bio vrlo silan. Oni tih, uježni, mehanički zvukovi orgulja djelovali tako moćno i tako se silno dojmili srca, da se vidilo i po koju suzu u oku, jer u prvanih orguljih toga nije bilo. Nije bilo niti punih i jednih, kao što je imaju nove, no imade su samo oštire, da preostale glasove, tako da se nije moglo spajati registre međusobno, pa je čovjeku često puta bilo težko pri duši slušati je. Sastav bio je i opet

uporabljamo riječ graditelja novih orgulja, skražen, i nije bio na tako sasavljenu orguljalu moguće pravilno i skladno igranje, a niti pjevanje. Svi registri su lepi, nu poznatija jest vox celeste, zvaka mrežnog, približavaju se zvuku godula, kao da struju iz daljine.

Bilo je i sada ljudi lakovih, kojim neće biti počuti ovo li ono, kako što se učine nadje, na lakovim ponajbolje odgojaramo ovom rečenicom: „Još se nije radio, tko bi svima ugodio“.

Izborno izbavanje.

Kako se rješavaju reklam-podneseni od naše stranke?

Listine vanjske občine Pule toliko za peto, koliko za četvrtu kuriju kako su bile izložene, prava su ruguba, osobito za dvije sekcije. Mnogi koji plaću dostatno džezavog poreza nije bio unesen u 4. kuriju, mnogi unesen, neplaću dostatno. U malih občinama na deseljke ljudi, koji su prošli 24. godine i od preko 6 mjeseci nastanjeni (te i da od poroda) u občini nisu uneseni u listinu V. kurije.

Od naše strane učinjeno je nekoliko reklama navlastito za IV. kuriju za unos plaćajućih.

Na veliko naše čudo vidili smo odabijene te reklame za mnoge izbornike. Znalo se najčešće, da u svih vanjskih občinama neće biti nikakve izborne borbe, do li u sekoci Novaki.

Radi toga htjelo se obdržavati u Novakima dne 21. t. mj. izborni sastanki, na utovrenom, ali radi velikog pljuska, kise moral se sabrano ljudstvo raspustiti prije nego li se došlo do kakve razprave. Bili su najmanje pristupili sastanku pazinski talijančani sa svojom perejanicom dr. Krstićem, te su krikom i vikom, učinili nemogućom razpravu. Dr. Krstić, koji je pod izbragom, kako kaže, radi prevara, nije imao nikakva prava sudjelovali izbornom sastanku, a pošto je k tomu svojim držanjem izazivao smutnju, bio je po nalogu g. načelnika dr. Kurelića odstranjivan u sastanku i pridružan u županskom uredu.

Znamenito je to, da kod toga sastanka i talijančani jesu se posluživali hrvatskim jezikom. Uspjeh sastanka bio je taj, da su Novacačani za prvi put u ogromnoj većini glasovali sa hrv. strankom.

Prošle nedjelje obdržavano je opet više izbornih sastanaka u raznih krajevima Istre. Koliko nam je do danas poznato, bilo je i sastanci u Vabrigi, občina Poreč, u Pobegu, občina Kopar, i u Smaru (Kročera) občina Ponjani. Poznato nam je, da su nasi zastupnici i drugi rodoljubi i na drugih mjestih obdržavali sastanke, ali nam jošte nejavljive ni mješta, ni uspiješne Prošloga četvrteta obavljeni bijući izbori za V. i za IV. kuriju u raznih občinama. U občini Pazin izabraše talijančasi svoje fiducijare jedino u jednoj sekoci, i to u gradiu Pazinu, komu su carke oblasti na nedjelju, način pripojili dva sata, udaljeni Pičan. Sve ostale sekoci odabrale istarsko-hrvatske fiducijare.

U občini Vižinada izabraše obje sekoci t. j. Vižinada i Kaštelu talijansku fiduciju. U ovoj posljednjoj sekoci bilo je dne 28. t. mj. Izborna borba bila je veoma žestoka i naši podlegoše jedino talijanskemu nasilju i spletikama. O tom izčekujemo od prijatelja pobliže vesti.

Oblje izvanjske sekoci občine Piran t. j. Kaštel i Novavas izabrala su također talijansku predloženicu. U Novavasi čujemo, da su se naši izbornici tako žilavito i tako junacki ponesli, da su podlegli samoj talijanskoj nasilju, nove, sličen pješi i izdajući. I od tamo očekujemo potanje viesi.

Izborni sastanak u Pobegu (občina Kopar) izborni sekoci Lazišet. U nedjelju u 3 sata poslije podne obdržava se izborni sastanak u Pobegu, što

otidu sotopo, jer se ja nedam napastovati od tebe. Učinio ovako prvom i drugom, pak Vam se treći neće više približati.

Ako se nalazi među Varni koji odkad i ližačica, koli je bio, i koli je Varni i koli govoriti islam jezikom, konačno, potaknuti, njeni i pomoći, recite mi, te bilo Bog i ljudi nevjerni stvoreli, si izdalo svoj narod kao što je Juda izdalo naselje Španjeli.

U dane izbora za V. i IV. kuriju drživo brzo svu složnu kancu viruge, mikro

od nas neka se neizvezjeri.

Pozive izbora polivaliti cemo javno sve one naše čestite i posebne slobodnare, koji si budi opet svoje lice osvijeli, a pokazati cemo javno sve one, koji nas budu izdali, koji nas prevare ili koji se prodaju našemu najvećem protivniku. Imenujmo lakovima nestrinku probicati cemo javnosti, da se spominju od roda do roda, od kojčina do kojčina kano propalce i izdajice, koji nisu vredni, da ih božja zemlja žive nosi, niti da im dade mrtvima groba. Oposteno, se dakle bratio, mlađa na čast i diku sebi a našemu dobrogmu narodu na spas i korist.

Na dan izbora viditi ćemo dakle gdje je vjera, a gdje nevjera.

Izbori u pažinskoj občini.

Obavili se prema očekivanju naše stranke.

Znalo se najčešće, da u svih vanjskih občinama neće biti nikakve izborne borbe,

do li u sekoci Novaki.

Radi toga htjelo se obdržavati u Novakima dne 21. t. mj. izborni sastanki, na utovrenom, ali radi velikog pljuska, kise moral se sabrano ljudstvo raspustiti prije nego li se došlo do kakve razprave. Bili su najmanje pristupili sastanku pazinski talijančani sa svojom perejanicom dr. Krstićem, te su krikom i vikom, učinili nemogućom razpravu. Dr. Krstić, koji je pod izbragom, kako kaže, radi prevara, nije imao nikakva prava sudjelovali izbornom sastanku, a pošto je k tomu svojim držanjem izazivao smutnju, bio je po nalogu g. načelnika dr. Kurelića odstranjivan u sastanku i pridružan u županskom uredu.

Znamenito je to, da kod toga sastanka i talijančani jesu se posluživali hrvatskim jezikom. Uspjeh sastanka bio je taj, da su Novacačani za prvi put u ogromnoj većini glasovali sa hrv. strankom.

Prošle nedjelje obdržavano je opet više izbornih sastanaka u raznih krajevima Istre. Koliko nam je do danas poznato, bilo je i sastanci u Vabrigi, občina Poreč, u Pobegu, občina Kopar, i u Smaru (Kročera) občina Ponjani. Poznato nam je, da su nasi zastupnici i drugi rodoljubi i na drugih mjestih obdržavali sastanke, ali nam jošte nejavljive ni mješta, ni uspiješne Prošloga četvrteta obavljeni bijući izbori za V. i za IV. kuriju u raznih občinama. U občini Vižinada izabraše obje sekoci t. j. Vižinada i Kaštelu talijansku fiduciju. U ovoj posljednjoj sekoci bilo je dne 28. t. mj. Izborna borba bila je veoma žestoka i naši podlegoše jedino talijanskemu nasilju i spletikama. O tom izčekujemo od prijatelja pobliže vesti.

Oblje izvanjske sekoci občine Piran t. j. Kaštel i Novavas izabrala su također talijansku predloženicu. U Novavasi čujemo, da su se naši izbornici tako žilavito i tako junacki ponesli, da su podlegli samoj talijanskoj nasilju, nove, sličen pješi i izdajući. I od tamo očekujemo potanje viesi.

Izborni sastanak u Pobegu (občina Kopar) izborni sekoci Lazišet. U nedjelju u 3 sata poslije podne obdržava se izborni sastanak u Pobegu, što

ga je sazvao zemaljski zastupnik vala, g. Josip Kompare, Političko društvo „Edinost“, u Trstu odasalo je na sastanak predsjednika Mandića i blagajniku g. Bogdanoviću.

U upravljeni sat, otorio je g. Kompare sastanak pozdraviv srdacno mnogobrojno skupljenje izbornike u dvorani konsumnoga društva i pjevačkoga društva „Ilijira“. Predstavljani odaslanice političkoga društva „Edinost“, koji bi bijuši bura pozdravljajući i predložio za predsjednika župnika veleti, g. Kocjanu.

Zatim izboračložni zastupnik Kompare pozvao je predsjednik občine, ali usredgovor morade prekinuti jer dodjose mnogobrojni izbornici iz Cesara sa glasom. Posto bijaše prostrana dvorana već do tada puna, morade svi izdvorane na dvoriste, gdje je g. Kompare dovrstio svoj govor i življivo pozdravljen. Za njime govorio je predsjednik pol. dr. Mandić o carevinском vječu, o predstojecih izborih i o kandidatima dr. Laginu i dr. Bennatu. I njegov govor slušao je občinstvo paziojivo te ga na koncu odobravajući potratio.

Ja toga predloži zast. Kompare g. dr. Laginu za kandidata u V. kuriji, što su izbornici odusvjetljeno i sa živio-klici potratili.

Konačno zahvali se predsjednik svim prisutnim na pozajljosti preporučiv im, da budu kod izbora složni. Kasnije razvila se vesela zabava u dvorani konsumnoga društva. Glasba je udarala vesele pjevutnice pjevačko društvo „Ilijira“ pjevalo je miražasne slovenske pjesme.

Prije sastanka pozdravio je predsjednik Mandić mnogobrojno občinstvo preporučiv mu još jednom toplo, da si osvijela posljeno slovensko lice, kod predstojecih izbori. Trscanske goslove popratila je glasba i hrvat živio-klici odusvjetljenu občinstva kad se raslaša sa dićnim Pobežani.

Nadamo se, da će se jasno, što ga potpisane narodni predstavnici onoga dana doniće obilata ploda dne 27. i 28. t. mj. Bog do!

Sastanak u Vabrigi. Izmedju Poreča i Cittanova leži skoro na moru Vabriga od kakovili 80 kućnih brojeva, a blizu su občine Tar (Torre) i Frata. U taj Vabrigi bio je prošle nedjelje dne 25. novembra izborni sastanak u 2 ure po podne. Došli su iz Pule dr. Laginja, iz Tinjana načelnik Defar i občinski savjetnik Šime Ivanić, ovaj u narodnoj kmečkoj odori, Stipe Legović iz sv. Ivana Šterne, onda vidjeniji naši ljudi iz Kastela, Novavasi, Tara i Frate. Samih Vabrizana pak je bio velik broj. Sastanak se je držao na gornjem podu škole, što ju je dala izdati na vrlo zgodoum mjestu naša velezaslužna družba. Kuća je, hvala Bogu, pod krovom, lepo i čvrsto zidana, a tako je i leš vrlo dobar. Sastanak je prijavljen oblasti, koja je dala dozvolu, da se i na ožvorenom drži, nu bilo je premakro. Zandara je bio velik broj, ali jih nije trebalo, jer naš svjet, kad ga se puši u miru i kad ga se iheri miran je kao janje. Na sastanku je už naše bio i dobar broj čovjek iz Tara, koji su do suda protivno glasovali. Istiti za volju treba reći, da su se svi ponešli posve mirno.

Dr. Laginja prikazao se je sakupljenom narodu kao predloženik za petu kuriju, protumčao zgodnim natinom zadatak parlamenta i koje se stvari po njem mogu, a koje se nemogu polučiti. Tumačio je potrebu, da narod bude složan za svoje pravice i za vršenje izbora, da je mnogo nauku o treznom življenu, skribi za djecu i vjeri prema svomu narodu, što su ljudi primili velikim odobravanjem.

Pohvalio je Družbu, što je dala zidati školu i narod, osobito one vrane starje, koji su pri gradnji, u svemu na ruku, pak vrlo mladiće, koji su teško i mučno rabotali.

Oko 4 ure raziski su se ljudi u najlepšem redu i miru. Dr. Laginja i dru-

gori, koji su iz davnog dosli, bili su poslije točno u proračunskom odboru. U saboru u Bihaću Bihaću nemački vrednjeg posjed u Vabrigi, komu Naša Sloga zato jasno zahvaljuje pred svim narodom.

Ustanje je, da će ovoga puta sekcijski Vabriga - Frata Novaka, izabrati fiducijsare, no to samo ako budu počinje rješenje, rečkam i rekući to jest, da bude izabrana ona mnoštvo mrtvih i usmrtivaca, koji su listinama i naime koju su druge pute najbrže glasovali nepravu mnogi kupljesci. Nadajmo se, da će ovoga puta poci poštenje, a bila bi i doba!

Kopar grad: Pomerjan, Rot, Sv. Nedelja, ad: Labina, Gerolda sa Fantanami izabaraše talijanske fiducijsare za V. kuriju.

Izbori fiducijsara za V. kuriju u Poljiciće, će dne 12. decembra.

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Becki listovi pohijaju viest nekih čeških novina, da će tohož određnutje nadvojvode Franje Ferdinanda doći na razpravu i u češkom saboru. To određnutje, da će doći jedino pred carevinske vječe, gdje da mu je pravo-mjesto.

Iz Češke dolazi glas, da će tamo umjerjeniji Niemci izgubiti koji mandat na korist najradikalnijih živalja; dogoditi će se dakle ono, što se je predviđalo, da će naime buduće carevinsko viće imati više radikalaca raznih stranaka nego li ih je imalo prijašnje. Glasa se također, da gube u Češkoj i socijaliste zemljište, što bi imalo značiti, da narodnostno pitanje i tamo igrat će uvek glavnu ulogu i da internacionalizam polazi iz mode.

Dne 22. t. m. javio je službeni list bečke vlade, da bijaće predsjednik priznatički suda u Pragu g. Franjo Jansa na vlasti u molbu umirovljenju i da je tom prilikom zadobije vitežstvo. Istogdana bijaće imenovan predsjednikom priznatičkog suda u Pragu Viktor vitez Vesely, koji je do sada služio u Moravskoj i, koga hvala bečke novine, što ga neće stalno u češkim krugovima u Pragu preporučiti.

Glavno staročesko glasilo „Politik“ pise povodom toga imenovanja, da je ono izazvalo medju češkim zastupnicima, koji se nalaze u Beču, najveće ogorčenje. Oni drže stalno, da će sada češki ministar dr. Režek podati ostavku. Češki listovi opisuju novoga predsjednika kao vjernog prijatelja i saveznika pozontog ustavovjernog kolovođe jaruna Chlumieckoga i njegovih jedinstvenika. Radi toga — pišu — da će u češkim krugovima imati jedva lako toliko odvražnosti, da dodaobi ovo najnovije djelo vlade dra Körbera.

U Pragu imali su ovih dana Niemci iz Češke velik sastanak, na kojem bijaće stvorjen program za buduće njihovo djelovanje i proglašeni nekoji kandidati za predstojec izbore za carevinsko viće. U tom programu zauzimaju, dakako prvo mjesto, zahtjev Niemaca, da se proglosi njemacki jezik državnim jezikom.

Madjarske novine pišu, da biće zemaljska vlada za Bosnu-Hercegovinu ponukana posljednjimi razpravama o gradnji željezničkih u tih pokrajinal, da izradi osnovu za ustanavljanje Vladavine u Bosni-Hercegovini. Iz početka imala bi ta ustanost da bude posve jednoštavna. Imalo bi se naime dati kotarom autonomiju, koja bi odgovarala županijskim autonomijama u Ugarskoj. U savezu s ovimjavljaju, da je odbor bosanskih muslimana (muhamedanaca) sastavio novu spomenicu gledajući na hrvatsku autonominu, u kojoj su sudjelali sve željeći i priluže bosanskih muslimana. Ta spomenica imala bi biti predvana curu i kralju Franu Josipu.

U hrvatskom saboru neima još živnosti, jer je sav rad za sada usredio

specimaci, načelo se obično na činevnom redu razni podnesci, priobčenje i interpretacija.

Bugarska. U Sofijijavljaju, da će je bugarska vlada konkretno odločila, ne to da uredi svoje finansijsko stanje uvedenjem novih poreza, monopola itd. Zakonske očnove o tome, da će predložiti već u dojdnučem sastojanju narodnog zastupstva. Znatnou dohotku nade je bugarska vlada od poreza, kojim će biti obteren omi, bugarski težnje, koji su prekoracili frideretsku godinu. Na uvedenje toga poreza — koji će pasti na pojedinca u iznosu od 10 — 100 francaka — pomisla uabiljno bugarska vlada i radi toga, što se opaza, da broj ženitava posljednjih godina znatno pada. Bugarski mužkarci predlažu, da se taj porez uvede i za stare djevojke, ali valjda samo na one, koje se vlasnikom krivnjom nemogu udati.

Rusija. O bolesti cara Nikole kolaju različiti glasovi. Car Nikola leži bolesan u Livadiji. Spotekla se bolest i lojlo, pak se priznalo, da car boluje od influenze i napokon se priznalo, da car boluje od polsaline. Po službenih vesti, razvija se bolest normalno, te neima za sada nikakve pogibelji za visokoga bolesnika.

Italija. Dne 22. t. m. sastao se je talijanski parlament. Poznavaci talijanskih odnosa tvrde, da sadašnja vlada neće moći da izpuni težku zadaću, koja ju čeka t. j. provedenje porezne preinake. Ministar predsjednik Saricco — slarač od 80 godina — priznaje očito, da je veoma pogrešan današnji porezni sustav Italije, ali dodaje istodobno, da se već sada nai radikalne promjene nedade ni misliti.

Kitaj. Engleske novine doznavaju, da je izdala carica udova tajni način na sve podkrlavje, da se pripreme na rat proti međunarodnim četama. Carica udova igra dvojaku ulogu sa zastupnicima televlasti, jer znade, da su ovi mediji sobom nešto.

Franina i Jurina

Fr. Si čul, kako se je Krstić prodal Talijanom Istru?

Jur. Ne, lego da mi beći posiljuju iz Počeca i Pule.

Fr. A taj to lego prodat se.

Jur. Pak još ima koraja našem mužem reče, da bi nas oteli prodat pod Hrvatsku.

Fr. A ja, on se drži one, reci mu da ti verec.

Fr. Spomećuvši se kako je užal postar šepalo puli Mihotić govorit, da se on nešto pačat va politiku?

Jur. Kako ne, ter san to dosti puti od njega čid.

Fr. Ma se sime da pačat va Ičićem.

Jur. To se zna, ma za talijansku politiku.

Fr. Ma zač nepovje Krstić, koga misli on poslat va Beć, kada neće našeti muž?

Jur. Če ti se da! Da bi to povedel, nebi mu više verovale one nemoti, ke za nos vodi.

Fr. Ja, on je sada za starinu i domaćinu, a kada se bude zbiralo zastupnika, će bit za Talijana.

Jur. Ter jo tuklo, bilo i s Bartoliceom.

Fr. Sada da delu za nekega Benatića.

Jur. Morebiti pravi muž, ki se s njim pača!

Pokrajinske

Imenovanje. Prizivno sudiste u Trstu imenovalo je pravne vježbenike g. Stalislava Lapajne i Feruci a Sločovića, prislušnici kod zemaljskoga suda u Trstu.

Vježbanja. U Banjaluci vježbalo se je dne 22. t. m. g. Vinko Grgurina, izgovac rođom iz Rukavca (občina Kastav) sa gospodinom Idom Varskem. Bio artiljer. U subotu, dne 24. tek, pirovalo se u rodoljubnoj kući kapelana Nika Perčića u Voloskom. Dražestna njegova kćerka Dragica vježbala se sa gosp. Rudolfom Berntom c. kr. kotarmikom geometrom u Voloskom. Srećnim "mladentima" u cijeloj obitelji naše najtopljeće čestite!

Pop Anton Kirincić bivši kapelan u Dobrinju, umro je naglo u smrću od kapi dne 20. t. m. svom rođnom selu Gostinjcu. Bila je to najpoznatija ličnost u Dobrinju, poznati širom cijelu Boduliju, i izvan granica islež bogata patriotska i velike gostoljubivosti. Nema sjegurno vrijednijeg Hrvata, koji se nebitiako je bio ikada u svom životu u Dobrinju, sjećao popa Antona Kirincića. Ako je občina Dobrinjska prva na otoku Krku počela dopisivati hrvatski, sjegurno je to u glavnom njegova zaštitu!

Eto tako mame talijanski prosvjetitelji naši još u mnogo krajeva slipi narod, koji im pruža ruku pomoći da lakše postignu svoj željeni cilj — da istru privedu pod blaženu Italiju — zemlju glada i nemira!

Pišu nam iz Pomeira. U kući Mate Čukonija dogodila se sinčić tučnjava. Uzrok

velo da je bio jedan delegatov brat. Mlađi Miho Peršić udario je Josipa Vojaka sa žmulum u glavu, te je ovaj morao iste noći u bolnicu po lječeniku pomoći, a Miho Čukon, delegatov brat, udario je u čelo Ivana Buića, te ga malo okrvavio. Čudnovato, da takci nemiri i tučnjave dođadju se uprav gdje su delegatova braća u njihovim kućama i krčmama. A ipak delegat je prvi, koji ima skribit za mir i red u cijelom selu, te naravno i u svojoj kući. Zašto ne čini svoju dužnost?

Pišu nam iz Lupoglava, 22. novembra 1900. Danas održava se ovde spomenik pokojnom Rajku Revelante, bivšem velevariednom opatijskom kapelaru. U 10 sata sakupilo se oko 20 svećenika i učitelja, boljunki g. načelnik i tajnik i neki Poljanci te prilično puna u crkvi gorenjevačkoj, gdje je službu božiju obavio velečastni g. Pukulić, izrekav i nadgrobovno slovo. Na mnogim licu opazili si mogao gorkili suza nad toli ranim grobom mladog svećenika i narodnjaka. Bog ti bio dobar, mili Rajko!

Višak prinosa sakupljenih za spomenik pok. Revelante — u iznosu od 20 kruna, odlučuju su sakupljena gospoda podrari djačkom priponočnom družtvu u Pazinu i u koj svaki sakupljeno je još kruna 20-07.

U Ližnjiju prodaje se velika stanica vrlo dobro uređena. Tko bi se želio više o tome obaviesiti, neka se obrati na g. Legovica — Via Canide 14 — u Puli.

Vrio ljeplji sobu, u najjepšem položaju u Puli s vidikom na more i cijelu Istru, sa posebnim ulazom i drugim pogodnostima odaje se edmah najjeftinije. Više doznaće se kod uprave našeg lista.

„Poštujte gospoje!“ poznata je rječ pjesnika, posto je njihovoj brzi povjerenje tjelesno, a po tom i duševno dobro obitelji, dočim mužkarci udovoljavajući dužnostima svoga zvanja ne meže se nikako skribiti, kakvih će hrana za njegovo telo doći na stol. Međutim težko je takoder za gospoju utvrditi pogoditi pravo, budući ipak njezina odgovornost počinu već kod zajutarka. Stoga je zacičio od sveobče kave ponješane sa polovicom Kathreinove Kneippove sladne kave. Stolisuća opažanja i izkustvo preporučuje ovu najbolju primjeru kave napose svakoj gospodarici i majci u ime uređenja zaista prave obiteljske kave, koja pored svoga prijatnoga djelovanja pruža ujedno i neki stanoviti dio hranivosti i jačanja. Kathreinova Kneippova sladna kava dobiva se posvuda, nu ipak prava samo u poznatim Kathreinovim omotima.

Barbanet budite na oprezu! Pišu nam iz Barbana. Doznađemo, da protutrošnja stranka u Rakiju luto agitira protiv našoj stranki, zbog česa se je bojati, da je na čelu tih agitacija famosi don Nicolic, desni prijatelj Pre Anzula iz Altice. Dakle gospodin, koji se ubraja među one, koji su danas svemoguci u Istri. Upozorujemo g. Nicolichia i njegove

